

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΦΦ177	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Άννα Κομνηνή, Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, Νικήτας Χωνιάτης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<u>Διαλέξεις</u>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (με δυνατότητα και για αγγλικά στις εξετάσεις για τους φοιτητές-τριες Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα επικεντρώνεται στην ιστοριογραφία στην Κωνσταντινούπολη κατά τον 12ο αι.</p> <p>Παρόλο που θα παρουσιασθούν κυρίως τρεις περιπτώσεις (Άννα Κομνηνή, Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, Νικήτας Χωνιάτης) θα υπάρξει συζήτηση και για άλλα ζητήματα που θα κάνουν πιο ξεκάθαρους τους στόχους του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα οι διδασκόμενοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θα ενημερωθούν εισαγωγικά για το ιστορικό πλαίσιο της περιόδου και για μείζονα γεγονότα -ήττα στο Ματζικέρτ, Σταυροφορίες- που επίσης επηρέασαν τη στάση των ιστοριογράφων.

- Θα παρακολουθήσουν σύντομα την ιστοριογραφική παράδοση γενικά στο Βυζάντιο αλλά και ειδικά κατά τον 11ο αι., οπότε συναντώνται κάποιες σημαντικές προσωπικότητες (Μιχαήλ Ψελλός, Ιωάννης Σκυλίτζης, Μιχαήλ Ατταλειάτης) που σφράγισαν την ιστορική γραφή της περιόδου.
- Θα αποκτήσουν εισαγωγικές γνώσεις για τον κάθε συγγραφέα και το έργο του, καθώς και την πιο σημαντική βιβλιογραφία, όπου μπορούν να ανατρέξουν, όπως επίσης και για τη συνέχεια της ιστορικής παράδοσης κατά την εν λόγω περίοδο.
- Θα είναι σε θέση να παρακολουθήσουν το περιεχόμενο του κάθε έργου, να παρατηρήσουν τα ιδιαίτερα αφηγηματικά χαρακτηριστικά του και να αναλύσουν επιλεγμένα αποσπάσματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγική συζήτηση για τη βυζαντινή ιστοριογραφία, τα είδη και τις τάσεις της.
2. Εισαγωγική συζήτηση για τις ιστορικές εξελίξεις από τον 11ο έως τις αρχές του 13ου αι.
3. Η ιστοριογραφία κατά την εν λόγω περίοδο.
4. Οι τάσεις της ιστοριογραφίας κατά τον 11ο αι.: Μιχαήλ Ψελλός, Μιχαήλ Ατταλειάτης, Ιωάννης Σκυλίτζης.
5. Άννα Κομνηνή. Μία γυναίκα ιστοριογράφος γράφει για τον αυτοκράτορα πατέρα της.
6. Άλλοι ιστορικοί την ίδια περίοδο: Γεώργιος Κεδρηνός, Νικηφόρος Βρυέννιος, Ιωάννης Ζωναράς, Κωνσταντίνος Μανασσής, Μιχαήλ Γλυκάς, Ιωάννης Κίναμος.
7. Ευστάθιος Θεσσαλονίκης: Η αφήγηση της άλωσης της Θεσσαλονίκης από τους Νορμανδούς το 1185. Μία ιδιαίτερη ιστορία.
8. Νικήτας Χωνιάτης: Τα γεγονότα που οδήγησαν στην άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204. Το τραύμα του ιστορικού και η επούλωσή του.
9. Η αποτίμηση της εξέλιξης της ιστορικής αφήγησης από την εποχή των Μακεδόνων, περνώντας στην εποχή των Κομνηνών και καταλήγοντας στην κατάρρευση την εποχή της δυναστείας των Αγγέλων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none">• Διδακτικό υλικό (αρχεία, διαφάνειες, παρουσιάσεις, εκδόσεις, μελέτες, μονογραφίες και άρθρα) και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb• Επικοινωνία μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	39
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83
	Τελική γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τρίωρη Γραπτή Εξέταση που θα άπτεται ζητημάτων: α) σχετικών με την εξέλιξη του ιστορικού είδους στην εν λόγω εποχή, β) σχετικών με τα ιστορικά γεγονότα και τα πρόσωπα που τα καθορίζουν, γ) που αφορούν τους συγγραφείς και χαρακτηριστικά του έργου τους (ύφος, τεχνικές αφήγησης, θεματική, λογοτεχνικά χαρακτηριστικά), δ) όπως τις ιδεολογικές μετατοπίσεις και την ιστορική εξέλιξη.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικοί-εισαγωγικοί τίτλοι:

- Το άρθρο M. Angold-M. Whitby, *Historiography*, στο Elizabeth Jeffreys, J. Haldon και R. Cormack, *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Oxford-New York 2008, σ. 838-852
- H. Hunger, *Βυζαντινή λογοτεχνία. Η λόγια κοσμική γραμματεία των Βυζαντινών*, τ. Β', Αθήνα 1992, σσ. 11-364
- Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι (11ος-12ος αι.)*, τ. Γ', Αθήνα 2009
- Το λήμμα του Α. Kazhdan, *Historiography*, στο Α. Ρ. Kazhdan (εκδ.), *The Oxford Dictionary of Byzantium*, τ. 1-3, New York-Oxford 1991, τ. 2, σ. 937-938
- Ρ. Magdalino, *Byzantine Historical Writing, 900-1400*, Chapter 11 στο Sarah Foot-chase F. Robinson (επιμ.), *The Oxford History of Historical Writing*, Volume 2: 400-1400, Oxford: OUP 2012, σ. 218-237
- J. O. Rosenquist, *Η Βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6^ο αιώνα ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008, σ. 177-191, 197-201

Ειδικοί τίτλοι (εκδόσεις, μεταφράσεις, μελέτες):

- D. R. Reinsch, Athanasios Kambylis (εκδ.), *Annae Comnenae Alexias*, CFHB 40, Berlin-New York 2001
- Αλόη Σιδέρη (ελλ. μτφ.), *Άλεξιάς*, τ. Α'-Β', Αθήνα 1990-1991
- Penelope Buckley, *The Alexiad of Anna Komnene: Artistic Strategy in the Making of a Myth*, Cambridge 2014
- S. Kyriakidis (εκδ.), *Eustazio di Tessalonica. La espugnazione di Tessalonica*, Παλέρμο 1961
- P. Odorico (εισ. σχ. γαλλ. Μτφ.), *Jean Caminiatès, Eustathe de Thessalonique, Jean Anagnostès: Thessalonique, Chroniques d'une ville prise*, Toulouse 2005 = P. Odorico (εισ. σχ.)-Χ. Μεσσής (ελλ. Μτφ.), *Χρονικά των αλώσεων της Θεσσαλονίκης*, Αθήνα 2010
- J. L. van Dieten (εκδ.), *Nicetae Choniatae Historia*, Βερολίνο-Νέα Υόρκη 1975
- H. Magoulias (αγγλ. μτφ.), *O City of Byzantium: Annals of Niketas Choniates*, Detroit 1984
- Alicia Simpson, *Niketas Choniates: a Historiographical Study*, Oxford 2013